

ВПЛИВ ВІКУ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК

*М.А. Некрасова, студент, marisha0305@ukr.net
Науковий керівник – к.с.-г.н., доцент Кириченко В.А.
Миколаївський національний аграрний університет*

Вивчено вплив віку на відтворювальні якості свиноматок. Встановлено, що зі збільшенням віку свиноматок у опоросах їх багатоплідність, маса поросят при народженні та відлученні, жива маса гнізда поросят при відлученні підвищувалась.

Ключові слова: вік, свиноматки, генотип, відтворювальні якості, багатоплідність.

Постановка проблеми. Україна має значний природний потенціал, завдяки чому спроможна не тільки забезпечити власні потреби в основних продуктах харчування рослинного і тваринного походження, а і стати експортером високоякісної, конкурентоздатної, біологічно чистої продукції.

Однак, впродовж останніх років в Україні відбувся катастрофічний занепад тваринництва в цілому і, зокрема, свинарства як однієї із основних складових галузі. Потрібно також відмітити, що більше половини свинини вирощується в індивідуальних господарствах.

Без чіткої державної політики в галузі свинарства та розуміння його значення для держави в цілому стабільний розвиток даної галузі є неможливим.

Нині не існує більш важливої проблеми в народному господарстві України, ніж забезпечення продовольчої безпеки держави за рахунок насичення ринку високоякісною свининою власного виробництва. Вирішення цієї проблеми можливе не тільки за рахунок будівництва великих промислових комплексів, але й за рахунок інтенсивного виробництва свинини в фермерських та індивідуальних господарствах. Матеріально-технічна і селекційна база галузі свинарства за інтенсивного її використання дає змогу виробляти не менше 40% свинини у м'ясному балансі нашої держави.

Успішний розвиток галузі свинарства в конкретному господарстві не можливий без досконалої організації відтворення стада свиней.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У спеціальній науковій літературі [1, 2, 3] зустрічаємо ряд повідомлень про зв'язок рівня відтворювальних ознак свиноматок з їх віком. Зокрема дослідники [4] стверджують, що зі збільшенням віку свиноматок підвищується їх багатоплідність.

Постановка завдання. Метою нашої роботи було вивчити вплив віку свиноматок на їх відтворювальні якості.

Матеріали і методика. Дослідження проводилися в умовах ФОП «Сагун В.В.» Новоодеського району Миколаївської області на тваринах великої білої породи.

У роботі були використані матеріали виробничого та зоотехнічного обліку на фермі. Біометричну обробку показників було проведено за допомогою ПЕОМ у програмному забезпеченні Microsoft Excel.

Результати досліджень. Проведені нами дослідження виявили суттєвий вплив віку свиноматок на прояв їх відтворювальних якостей.

Зокрема встановлено (табл. 1, рис. 1), що багатоплідність свиноматок зі збільшенням їх віку підвищувалась. Так, при першому опоросі величина даного показника становила 9,9 гол. Поступово збільшуючись з кожним опоросом, сягнула свого максимуму 11,3 гол у маток з шостим опоросом, різниця між першим та шостим опоросами становила 1,4 гол ($p < 0,001$).

Таблиця 1

Вплив віку свиноматок на їх багатоплідність, голів

Вік (у опоросах)	n	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	σ	$Cv, \%$
1	4	9,9±0,10***	0,18	1,80
2	5	10,0±0,13	0,25	2,50
3	6	10,4±0,08	0,16	1,54
4	6	10,9±0,13	0,28	2,60
5	9	11,2±0,10	0,27	2,40
6	8	11,3±0,11***	0,29	2,60

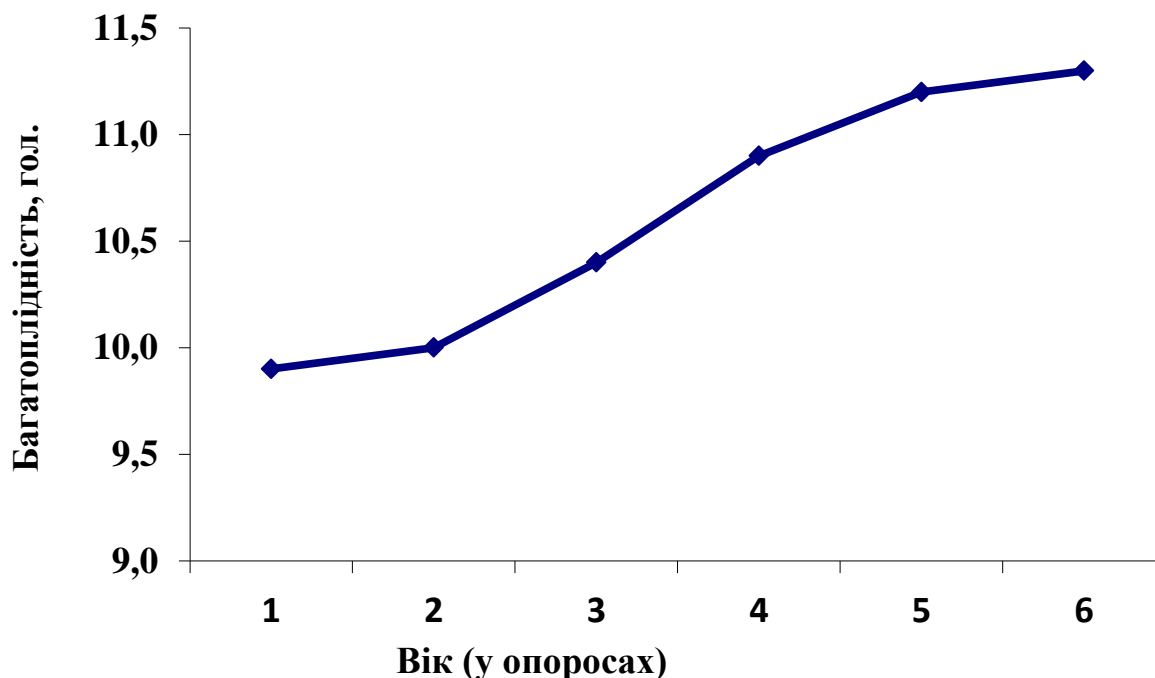


Рис. 1. Вплив віку свиноматок на їх багатоплідність

Також відмічено вплив віку свиноматок на масу одного поросяти при народженні (табл. 2, рис. 2). Порівняльний аналіз даного показника показав, що поросята, які були отримані від свиноматок з шостим опоросом, мали більшу живу масу (1,4 кг), у порівнянні з свиноматками першого та другого опоросів (1,1 кг). Вірогідної різниці між даними показниками не виявлено.

Таблиця 2

Вплив віку свиноматок на масу одного поросяти при народженні, кг

Вік (у опоросах)	<i>n</i>	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	σ	Cv, %
1	4	1,10±0,11	0,18	16,4
2	5	1,10±0,08	0,16	14,5
3	6	1,25±0,01	0,03	12,4
4	6	1,30±0,11	0,24	18,5
5	9	1,35±0,07	0,02	1,41
6	8	1,40±0,26	0,68	4,90

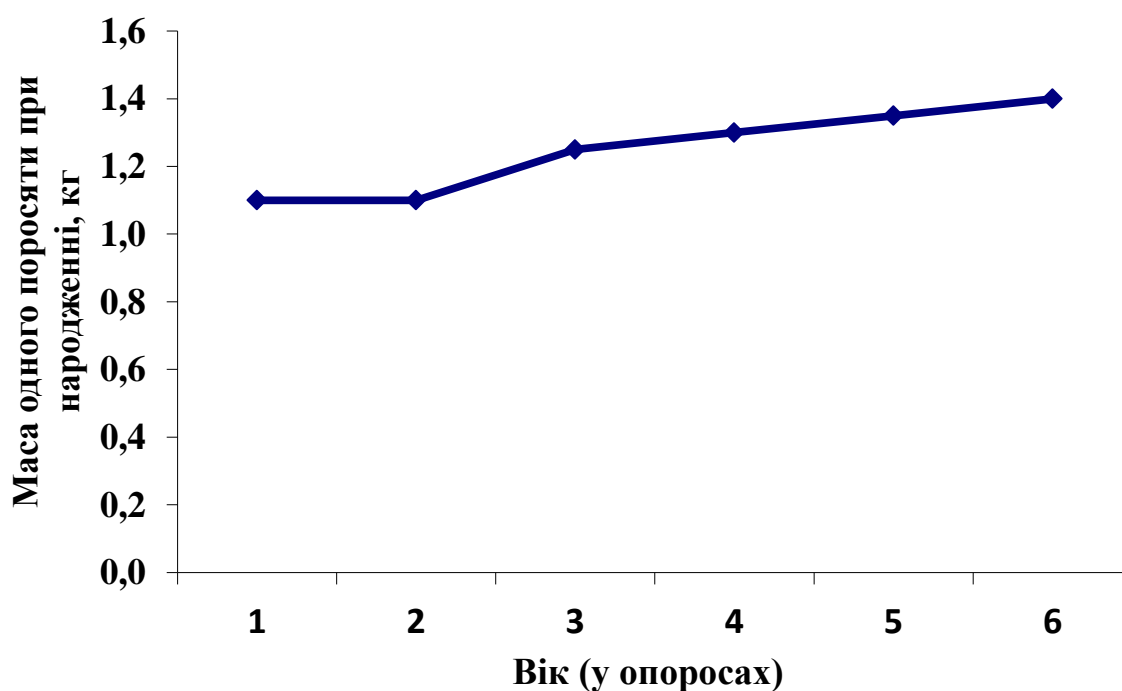


Рис. 2. Вплив віку свиноматок на масу одного поросяти при народженні

Маса гнізда поросят при відлученні вважається головним критерієм відтворювальної здатності свиноматок, який також змінюється з віком свиноматок.

На основі результатів досліджень, які наведені в таблиці 3 та рисунку 3, можна констатувати той факт, що маса гнізда поросят при відлученні збільшується з віком.

Найбільше значення даного показника у свиноматок шостого опоросу – 70,4 кг, що на 8 кг більше у порівнянні з масою гнізда поросят при відлученні у свиноматок першого опоросу, вірогідна різниця становить $p < 0,001$.

Також було проведено дослідження такого важливого показника як маса одного поросяти при відлученні (табл. 4, рис. 4).

Таблиця 3

Вплив віку свиноматок на масу гнізда при відлученні, кг

Вік (у опоросах)	<i>n</i>	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	σ	Cv, %
1	4	62,4±0,15***	0,26	0,42
2	5	64,3±0,08	0,16	0,25
3	6	65,1±0,11	0,24	0,37
4	6	66,8±0,11	0,24	0,36
5	9	68,7±0,04	0,12	0,17
6	8	70,4±0,24***	0,64	0,91

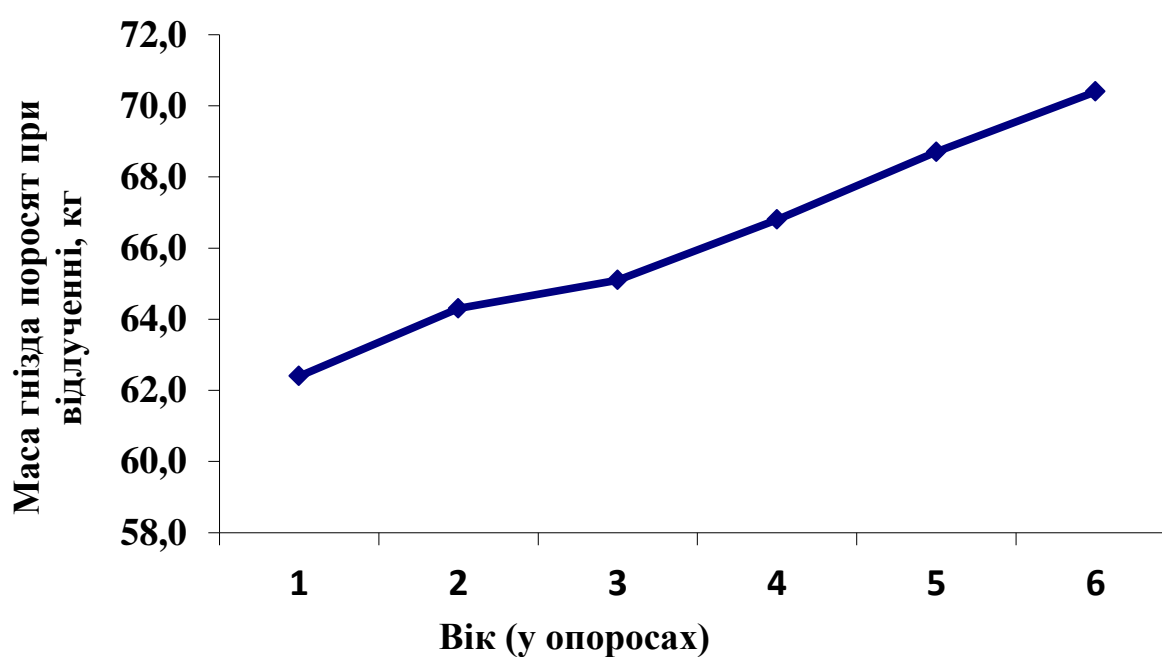


Рис. 3. Вплив віку свиноматок на масу гнізда при відлученні

Таблиця 4

Вплив віку свиноматок на масу одного поросяти при відлученні, кг

Вік (у опоросах)	<i>n</i>	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	σ	Cv, %
1	4	7,8±0,10	0,18	2,31
2	5	7,9±0,08	0,16	2,03
3	6	8,1±0,08	0,17	2,10
4	6	8,3±0,06	0,14	1,69
5	9	8,4±0,06	0,16	1,90
6	8	8,4±0,06	0,17	2,00

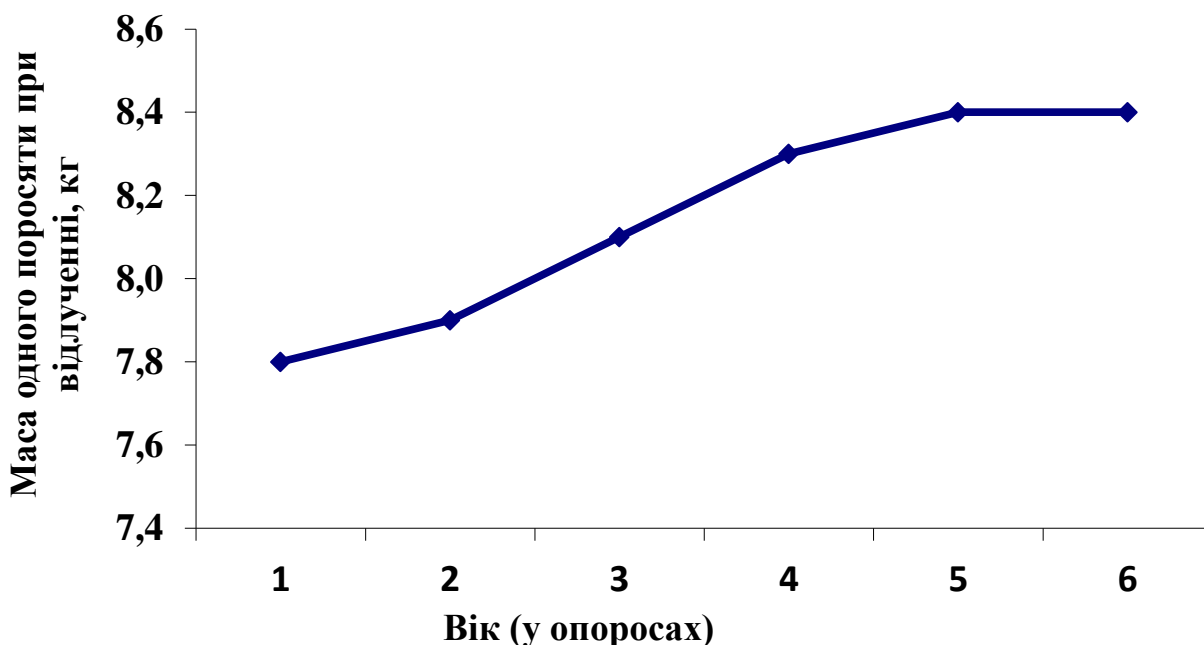


Рис. 4. Вплив віку свиноматок на масу одного поросяти при відлученні

Найбільше значення вище вказаного показника мали свиноматки п'ятого та шостого опоросів. Встановлено, що матки п'ятого та шостого опоросів давали поросят з найвищою живою масою при відлученні – 8,4 кг.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, одержані результати свідчать, що зі збільшенням віку свиноматок у опоросах їх багатоплідність, маса поросят при народженні та відлученні, жива маса гнізда поросят при відлученні підвищувалась.

Список використаних джерел

1. Герасимов В.І. Практикум із свинарства і технології виробництва свинини. Харків : Еспада, 2003. 321 с.
2. Журавель М.П., Давиденко В.М. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин. К. : Слово, 2005. 336 с.
3. Засуха Ю.В., Нагаєвич В.М., Хоменко М.П. Технологія виробництва продукції свинарства. Вінниця : Нова Книга, 2008. 336 с.
4. Походня Г.С. Відтворна здатність та продуктивність свиней різних генотипів і методів розведення. *Ефективне тваринництво*. 2011, Вип. 4. С. 33-36.

***M.A. Nekrasova* THE EFFECT OF THE AGE ON THE REPRODUCTIVE QUALITIES OF SOWS**

The effect of age on the reproductive qualities of sows has been studied. It was found that with increasing age of sows in farrowing their multiplicity, weight of piglets at birth and weaning, live weight of piglets nest at weaning increased.

Key words: age, sows, genotype, reproductive qualities, multiplicity.